

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/311-474
e-mail: mayor@zalaegerszeg.hu

.....napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2021. november 18-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató Zalaegerszeg város 2021. évi Zöldfelületi Stratégiájának végrehajtásáról, valamint a 2022. évi Cselekvési Terv meghatározása

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Műszaki Osztály, Tanczos Zsolt környezetvédelmi szakreferens
Városgazdálkodási Kft., Horváth István ügyvezető
Városgazdálkodási Kft., Kovács Mihály főkertész

Tárgyalta: Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság
Pénzügyi Bizottság

Közgyűlésre meghívást kap: Horváth István ügyvezető
Kovács Mihály főkertész
Városgazdálkodási Kft. (8900 Zalaegerszeg Gasparich u. 26.)

Költségvetési, pénzügyi- gazdálkodási szempontból ellenőrizte: Közgazdasági Osztály

Törvényességi és tartalmi- formai szempontból ellenőrizte:

Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

A fenntartható, jövőbemutató zöldfelület gazdálkodással szeretnénk hozzájárulni a város lakosságának és a városba érkezők jó közérzetéhez. Ennek megfelelően a kiültetéseknel olyan cserjék és évelő növények alkalmazása történik, amelyek zárt állományt adnak, csökkentve a fenntartási igényeket, illetve az alkalmazott tőtávok is a gyors záródást hivatottak elősegíteni. A fafajta kiválasztásánál elsődleges cél az adott helyszín ökológiai viszonyait legjobban toleráló, valamint a kártevőkkel szembeni nagy ellenálló képességű növényfajok kiültetése. Kiemelt figyelmet fordítunk az elburjánzott cserjeágak felszámolására (terek átláthatóságának és a közbiztonság érzetének növelése érdekében), a város faállományának szükségszerű cseréjére, a faegyed szám növelésére és a magas fenntartási költségű egynyári kiültetések csökkentésére (évelő növények alkalmazásával).

Összhangban a *Nyilatkozat és vállalás Zalaegerszeg a klímavédelemért* és az *ÖKOVÁROS program, Zalaegerszeg a klímavédelemért* elnevezésű dokumentumokban foglaltakkal kiemelt célunk a zöldfelületek növelése, ezért a Zöldfelületi Stratégia keretében is kiemelt figyelmet fordítunk a faültetési kampányunknak. A 2019-ben kitűzött cél (5 év alatt 5 ezer fát ültetünk) már teljesült, de a program tovább folytatódik, melynek része a meglévő fasorok és a faállomány szakmailag átgondolt, ütemezett megújítása is.

A fenti célok eléréséhez ZMJVÖK 254/2020. (XI.19.) határozatával Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármestere a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI.3.) Korm. rendelet, valamint a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése alapján a közgyűlés feladat- és hatáskörében eljárva elfogadta Zalaegerszeg Zöldfelületi Stratégiájának 2021. évi Cselekvési Tervét. Saját hatáskörben intézkedett, hogy 2021. évi költségvetés tervezésekor az alapan rendelkezésre álló maradvánnyal együtt, lehetőség szerint biztosítson 9.500.000 Ft összegű fedezetet a kijelölt projektek megvalósítására az alábbiak szerint:

Belvárosi zöldfelületek rendezése:	1.000 eFt
Növényhagymák kiültetése:	600 eFt
Virágládák beültetése, fenntartása:	1.000 eFt
AquaCity zöldfelületeinek rendezése:	800 eFt
Balatoni út fásítása:	1.000 eFt
Piac tér környezetének rendezése:	1.000 eFt
Nyugati osterfák kiváltása:	1.000 eFt
Kispest utcai rézsű környezetének fásítása:	1.000 eFt
Temetők zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Játszóterek környezetének rendezése:	500 eFt
<u>Egyéb zöldfelület megújítások:</u>	<u>600 eFt</u>
Összesen:	9.500 eFt

A fenntartható zöldfelület gazdálkodás szempontjainak, valamint ZMJVÖK 254/2020. (XI.19.) határozatban foglaltak figyelembe vételével került összeállításra Zalaegerszeg város Zöldfelületi Stratégiájának 2021. évi beszámolója és a 2022-re tervezett zöldfelület fejlesztések.

Beszámoló a 2021. évi zöldfelület fejlesztésekről

Belvárosi zöldfelületek rendezése

A nem megfelelő fajtaválasztás, az éghajlati viszonyok és a környezeti tényezők változása következtében a város egyes zöldfelületein még mindig találhatók felújítandó, cserélendő növényfoltok, növényegyedek. Ezen célok megvalósulása érdekében a belvárosi revitalizáció keretében több helyszínen (Mozi köz, Borbély köz, Városi Rendőrkapitányság előtti zöldterület, Európa tér, Széchenyi tér, Kovács Károly tér) is megtörtént az elöregedett növényállomány cseréje és a szükséges növénypótlások elvégzése (240 db évelő, 15 db faegyed kiültetésével). A Városgazdálkodási Kft. a növényállomány megújítását – tervezetteknek megfelelően – 1.000 eFt felhasználásával végezte el.

Növényhagymák kiültetése

Évről évre jelentős számú hagymás növény kerül kiültetésre a közvetlen belváros virágágyaiban. A telepített hagymák azonban az első évi kiemelkedő virágzás után legyengülnek, a következő szezonban nem, vagy csak gyengén virágoznak. Ennek elkerülésére új, friss virághagymák beszerzése és ültetése volt indokolt (6.000 db hagymás növény kiültetése a tervezett 600 eFt-ból valósulhatott meg).

Virágládák beültetése, fenntartása

Korábbi években a város főutcáján és a Dísz téren 114 db virágláda került kihelyezésre. Az idei évben 570 db egyényári növény beültetése, gyommentesítése, műtrágyázása, öntözése a tervezett 1.000 eFt felhasználásával valósult meg.

AquaCity zöldfelületeinek rendezése

Zalaegerszeg kiemelt turisztikai célpontja esetében fontos, hogy színes és virágos kép fogadja az ide látogatókat, ezért szükséges a megfelelő minőségű és mennyiségű növényfelület kialakítása. Ennek érdekében 2021-ben (tervezetteknek megfelelően 800 eFt felhasználásával) 100 m² zöldfelület évelőkkel és törpecserjékkel történő beültetése és 10 db fa telepítése történhetett meg.

Balatoni út fásítása

A Balatoni út környezetét a közeljövőben érintő fejlesztések (autóbusz pályaudvar, Balatoni út-Stadion út csomópont, Zalaegerszeg- Csács városrész kerékpárút, Zalakerámia Sport- és Rendezvénycsarnok) tartalmazzák az érintett szakaszok zöldfelület megújítását is. Ezért a Balatoni út fásítására elkülönített keretösszeg (1.000 eFt) nem került felhasználásra, azt a közelmúlt viharos időjárásában megsérült Hegyalja és Göcseji Pataki Ferenc utcai fasorok cseréjére, valamint a kertvárosi zöldfelületek szükség szerinti rendezésére javaslom fordítani.

Piac tér környezetének rendezése

A tervezett 1.000 eFt-ból valósulhatott meg a Piac tér és a Deák Ferenc könyvtár környezetének rendezése, melynek során november végéig megtörténhet az előregedett/leromlott egészségi állapotú cserjeállomány kivágása, a talaj előkészítése és gyomirtása, agroszövet és mulcs terítése, valamint nagy díszértékű, alacsony fenntartási igényű növények (500 db) és fák telepítése (4 db).

Nyugati ostorfák kiváltása

A meglévő ostorfák évi kétszeri metszést igényelnek, hogy az utak úrszelvénye szabad/belátható maradjon és a légvezetékeket se éri el a fák lombkoronája. A rendszeres csonkolás hatására állapotuk leromlott, gyakran odvasak, esztétikailag alacsony értékűek. A Stratégiában elkülönített 1.000 eFt-ból a Báthory utcában negyven- ötven éve telepített, sokszorosán csonkolt, rossz egészségi állapotú, alacsony esztétikai értékű fasor kiváltása történhetett meg (45 db nagyobb tűrésű, magasabb esztétikai értékű és alacsonyabb fenntartási igényű faegyedekkel).

Kispest utcai rézsú környezetének fásítása

A terület nagy része spontán fásodott. Faállománya folyamatosan csökkent, fajta gazdag pótlása a terület esztétikai, funkcionális értékét növeli. A közlekedési területek, tereplépcsők és parkolók burkolt felületeinek árnyékolása jótékonyan hat a szűkebb és tágabb környezet mikroklímájára. A tervezetteknek megfelelően megtörtént a rézsú és környezetének rendezése, valamint 24 db fa kiültetése 1.000 eFt felhasználásával.

Temetők zöldfelületeinek rendezése

Az új köztemető zöldfelületei jól fenntartottak, de az alkalmazott növényállomány fajtaszegény, sok esetben előregedett, esztétikai és egészségi értelemben leromlott. Az elkülönített 1.000 eFt-ból megtörtént a cserjefoltok megújítása, pótlása (80 db), felszámolása és új faegyedek (2 db) telepítése.

Játszóterek fásítása

Mind a hőhullámok, mind a káros UV sugárzás ellen megfelelő védelmet nyújtanak a nagy lombkoronával rendelkező faegyedek, melyek párologtatásuk révén csökkentik a környezetük hőmérsékletét is. Az elkülönített keretből (500 eFt) a Holub- Kinizsi és a Kinizsi út 80. szám alatti társasházak tömbbelsőjében lévő játszótereken megtörtént az elburjánzott, előregedett cserjefoltok megújítása és a terület szükség szerinti fásítása (13 db).

Egyéb zöldfelület megújítások

A rendelkezésre álló 600 eFt-ból több helyszínen megtörténhetett az évelő és cserjeágak szükség szerinti visszapótlása (600 tő).

A költségvetések készítésekor – Közgyűlés döntése alapján – forrást kell biztosítani jelen Stratégiában megfogalmazott célok megvalósítására. *Az előzetes költségbecslések alapján a 2022-re tervezett programok várható költségei az alábbiak szerint alakulnak:*

Belvárosi zöldfelületek rendezése:	1.000 eFt
Növényhagymák kiültetése:	900 eFt
Virágládák beültetése, fenntartása:	1.000 eFt
Andráshidai városrész zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Csácsi városrész zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Béke liget zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Nyugati ostorfák kiváltása:	1.000 eFt
Csaba királyfi szobor környezetének rendezése:	500 eFt
Temetők zöldfelületeinek rendezése:	1.000 eFt
Játszóterek zöldfelületeinek rendezése:	800 eFt
Ady utcai 1956-os emlékmű környezetének rendezése:	400 eFt
<u>Egyéb zöldfelület megújítások:</u>	<u>800 eFt</u>
Összesen:	10.400 eFt

Jelen előterjesztés melléklete részleteiben tartalmazza a 2022-ben elvégzendő projektelemeket.

Műszaki Bizottság 61/2021. (XI.09.) határozatával az előterjesztést 10 igen, egyhangú szavazattal elfogadásra javasolja a közgyűlésnek.

Gazdasági Bizottság 60/2021. (XI.10.) határozatával az előterjesztést 10 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

Pénzügyi Bizottság 24/2021. (XI.11.) határozatával az előterjesztést 7 igen, egyhangú szavazással közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése elfogadja Zalaegerszeg város Zöldfelületi Stratégiájának 2022. évi Cselekvési Tervét. Felhatalmazza a polgármestert, hogy a 2022. évi költségvetés tervezésekor a rendelkezésre álló maradvánnyal együtt, lehetőség szerint biztosítson 10.400.000 Ft összegű fedezetet a kijelölt projektek megvalósítására.

Határidő: 2022. évi költségvetés jóváhagyása

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2021. november 11.

Balaicz Zoltán
polgármester

Zöldfelületi Stratégia 2022. évi Cselekvési Terve

Belvárosi zöldfelületek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg közvetlen belvárosa.

Jelenlegi állapot: Magas szakmai színvonalon kialakított és fenntartott növény együttesek jellemzik a belvárosi részeket. Számos esetben azonban a nem megfelelő fajtaválasztás, az éghajlati viszonyok, vagy a környezeti tényezők változása következtében a zöldfelületeken belül mindig találhatóak felújítandó, cserélendő növényfoltok, növényegyedek.

Javasolt beavatkozások: Meglévő növényegyedek megtartása mellett, újak kialakítása és az előregedett cserjefelületek cseréje.

Indoklás: A belváros a város kirakata. Virág és cserjefelületeinek magas szintű kialakítása és fenntartása az egész város hangulatát, összképét pozitívan befolyásolja mind a város lakossága, mind a városba érkező vendégek szemében.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I-IV. negyedév

Növényhagymák kiültetése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg belvárosa és közparkjai.

Jelenlegi állapot: Évről évre jelentős számú hagymás növény kerül kiültetésre a város virágágyaiba. A telepített hagymák azonban az első évi kiemelkedő virágzás után legyengülnek, következő szezonban nem, vagy csak gyengén virágoznak.

Javasolt beavatkozások: Új, friss virághagymák beszerzése, ültetése.

Indoklás: A tavaszi hagymás növények virágzása, a szürke téli időjárást követően a színek visszatérését jelentik. A hagymás növények megjelenése, virágzása érzelmi többletet ad a kiültetések mellett elhaladóknak.

Tervezett költség: 900 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: IV. negyedév

Virágládák beültetése, fenntartása

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város főutcáján és a Dísz téren, a favédő rácsok két oldalán elhelyezett 114 db virágláda.

Jelenlegi állapot: A korábban kialakított virágládák pozitív fogadtatásra találtak a zalaegerszegiek és a városunkba látogatók körében. Az egynyári növények kiültetése minden évben szükséges.

Javasolt beavatkozások: Meglévő virágládák beültetése, intenzív fenntartása (növények kiültetése, gyommentesítése, műtrágyázása, öntözése).

Indoklás: A laikus és szakmai körökből elhangzó dicsérek egyértelművé teszik a városkép ily módon történt gazdagításának továbbiakban való fenntartását.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: II-IV. negyedév

Andráshidai városrész zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg nyugati kapuja, a Zala folyó északi partján.

Jelenlegi állapot: Andráshida nagyméretű, ám spontán kialakult zöldfelületekkel rendelkezik, mint például a Rét utcai zöldsáv, a Cserfa utcai játszótér, vagy az Iskola utcában található Szent András Park. A zöldfelületek fásítása sok esetben fajtaszegény, funkciójukhoz kevésbé illeszkedik.

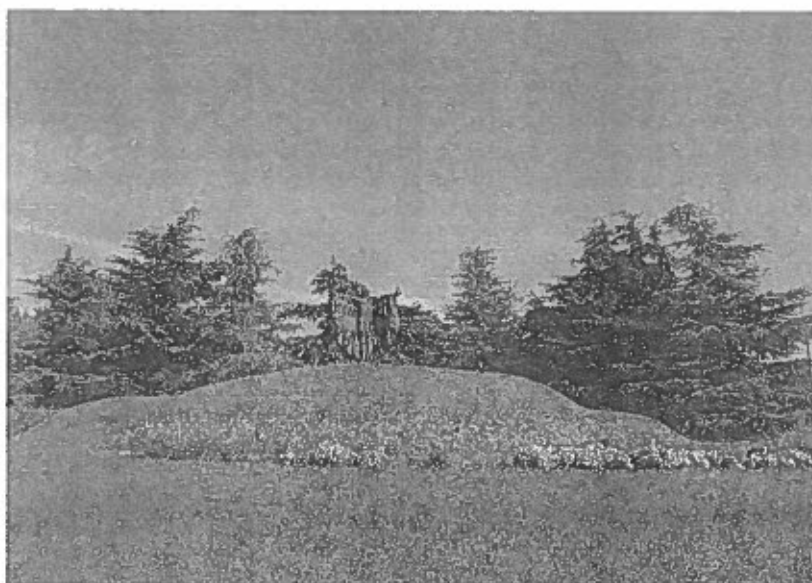
Javasolt beavatkozások: Meglévő növényzet felülvizsgálata új szoliter cserjék és fák telepítése, figyelembe véve a termőhelyi adottságokat, a jelenlegi használatot, illetve a jövőbeni fejlesztési elképzeléseket.

Indoklás: A spontán kialakult zöldfelületek nem nyújtanak sem esztétikai, sem funkcionális értelemben megfelelő lehetőséget sem az egyéni, sem a csoportos szabadidős tevékenységekhez.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I-IV. negyedév

Csácsi városrész zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg keleti, legnagyobb forgalmú kapuja.

Jelenlegi állapot: Döntően tervszerűen kialakított zöldfelületekkel rendelkező településrész.

Javasolt beavatkozások: Meglévő növényzet felülvizsgálata, szükség szerinti cseréjék és fák telepítése (pl. Domb utca, Szent István szobor környezete).

Indoklás: Nagy lakosságszámú településrész zöldfelületei jó minőségűek, ám a kialakításuk óta eltelt idő helyenként a növényzet cseréjét, helyenként új növényzet telepítését indokolja.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: IV. negyedév

Béke liget zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg belvárosának dél keleti részén, a vasúti nyomvonal nyugati oldalán elhelyezkedő közpark.

Jelenlegi állapot: Zalaegerszeg egyik legkorábbi zöldfelületi eleme. A régmúlt időben nagyon magas színvonalon fenntartott, központi zöldterület volt. A rendszerváltás időszakában a fenntartás intenzitása visszaszorult, a park használati módjai között nem kívánatos jelenségek is megjelentek. A közelmúltban történt beavatkozások – cserjefelületek felszámolása – hatására a park használóinak köre, illetve a park használati módja pozitív irányba változott.

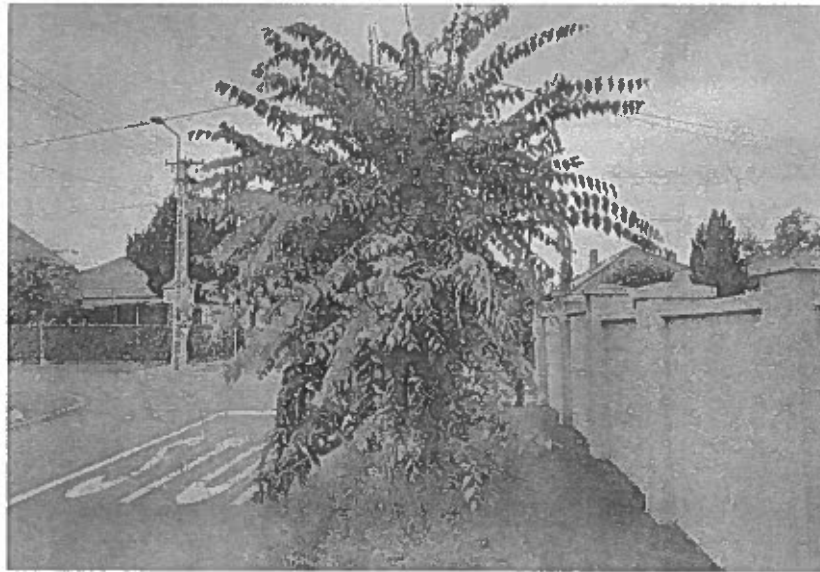
Javasolt beavatkozások: Meglévő növényállomány felülvizsgálata, a park átláthatóságának biztosítása. A Béke- ligeti utca mentén található bozótos, cserjés felület felszámolása, új cserjék és fák telepítése.

Indoklás: Nagy forgalmú helyen lévő park további kedvező irányú változásainak előmozdítása.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I. negyedév

Nyugati ostorfák kiváltása

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város szűk, gyakran légvezetékekkel terhelt, döntően családi házas lakóutcái.

Jelenlegi állapot: Negyven- ötven éve telepített, sokszorosán csonkolt, rossz egészségi állapotú, alacsony esztétikai értékű fasorok, melyek a város számos utcáját szegélyezik, összességében több ezres egyedszámmal.

Javasolt beavatkozások: Meglévő fasorok kiváltása és beültetése tág tűrésű, nagyobb esztétikai értékű és alacsonyabb fenntartási igényű fasorokkal.

Indoklás: A meglévő ostorfák évi kétszeri metszést igényelnek, hogy az utak úrszelvénye szabad és belátható maradjon, a légvezetéseket pedig ne ériék el a fák. A rendszeres csonkolás hatására a fák állapota leromlott, gyakran odvasak, esztétikailag alacsony értékűek.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: IV. negyedév

Csaba királyfi szobor környezetének rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg Landerhegyi városrésze (Landerhegyi úton, a Landerhegyi Sportiskolai Általános Iskola mellett elhelyezkedő zöldterület).

Jelenlegi állapot: Közel 20 évvel ezelőtt tervszerűen kialakított zöldfelület, magas fenntartási intenzitással.

Javasolt beavatkozások: A telepített növényzet felülvizsgálata, cserjék és fák telepítése.

Indoklás: A telepített növényzet sok helyen túlburjánzott, amely a terület használhatóságát erősen csökkenti, illetve néhány növényegyed az előregedés és a talajuntság jegeit viseli.

Tervezett költség: 500 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I. negyedév

Temetők zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város köztemetői.

Jelenlegi állapot: Zalaegerszeg város temetőinek zöldfelületei jól fenntartottak, ám az alkalmazott növényállomány fajtaszegény és sok esetben előregedett.

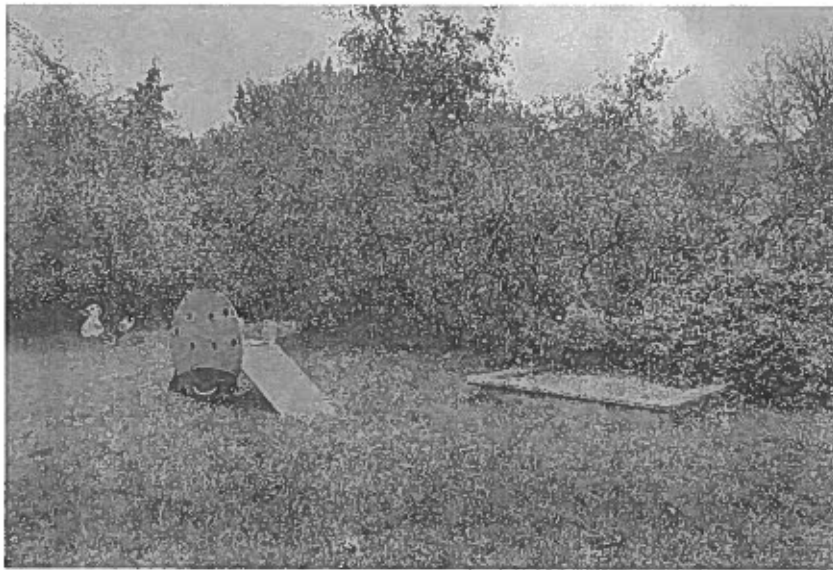
Javasolt beavatkozások: Elburjánzott, előregedett cserjefoltok megújítása, felszámolása, pótlása, új fasorok, faegyedek telepítése.

Indoklás: Az elmúlt években a temetők fa és cserjeállománya jelentősen előregedett, esztétikai és egészségi értelemben leromlott. A növényzet nagyarányú folyamatos megújítása szükséges. A temetők, mint az elhunyt szerettek iránti kegyelet kifejezésének színhelyei, esztétikai értelemben a méltóságot, magasztosságot kell, hogy kifejezzék. A nem megfelelő kondícióban, esztétikai állapotban lévő növényzet rontja a hozzátartozók, temetőbe látogatók településről kialakult képét.

Tervezett költség: 1.000 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I-IV. negyedév

Játszóterek zöldfelületeinek rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg város játszóterei.

Jelenlegi állapot: Zalaegerszeg város zöldfelületei jól fenntartottak, ám az alkalmazott növényállomány fajtaszegény és sok esetben előregedett.

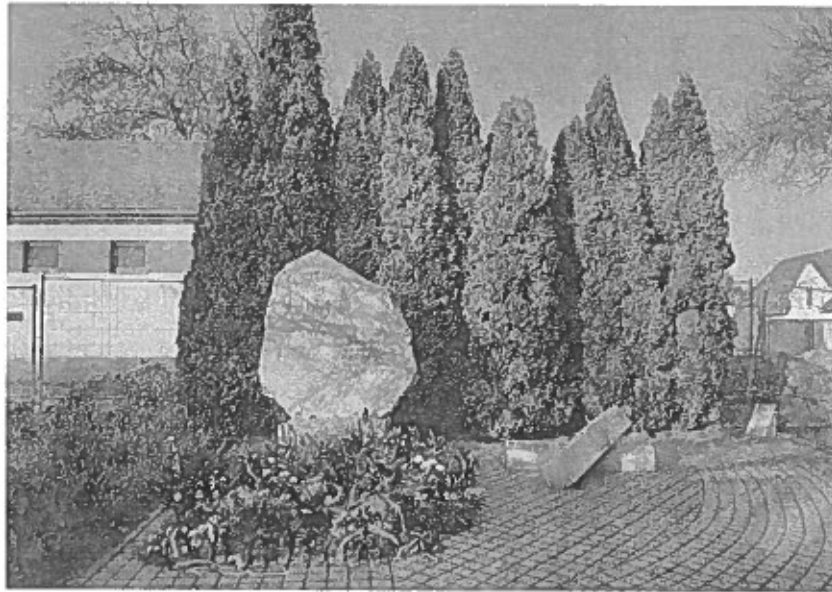
Javasolt beavatkozások: Elburjánzott, előregedett cserjefoltok megújítása, felszámolása, pótlása, új fasorok, faegyedek telepítése.

Indoklás: A játszóterek, mint a gyermekek nevelésének színhelyei, a zöldfelületek legaktívabban használt területeinek tekinthetők. Mind a hőhullámok, mind a káros UV sugárzás ellen megfelelő védelmet nyújtanak a nagy lombkoronával rendelkező faegyedek, melyek párologtatásuk révén csökkentik a környezetük hőmérsékletét is, ezért kiemelten fontos a játszóterek fásítása.

Tervezett költség: 800 eFt

Kivitelezési munkák tervezett megvalósítása: I-IV. negyedév

Ady utcai 1956-os emlékmű környezetének rendezése

Elhelyezkedése: Zalaegerszeg Ady Endre és Botfy Lajos utca kereszteződésében.

Jelenlegi állapot: A telepített növényzet egy része előregedett, esztétikai és egészségi értelemben leromlott állapotú.

Javasolt beavatkozások: A telepített növényzet felülvizsgálata, cserjék és fák telepítése.

Indoklás: Az 1956-os megemlékezések méltó helyszínének kialakításához a zöldfelületek rendezése indokolt.

Tervezett költség: 400 eFt

Kivitelezési munkák megvalósítása: I. negyedév

Egyéb zöldfelület megújítások

Jelen Stratégia projektjei 1 évre előre kerülnek meghatározásra, ilyen időtávra nehéz tételesen megtervezni az összes fejlesztést. Ezért célszerű egy keretösszeg elkülönítése, mely az év közben esetlegesen felmerülő zöldfelületi fejlesztésekre biztosítana fedezetet.

Tervezett költség: 800 eFt